

Szellemirtók

Ghostbusters – amerikai, 1984.
Rendezte: **Ivan Reitman**. Szereplők:
Dan Aykroyd, Harold Ramis, Bill Murray, Sigourney Weaver.
Forgalmazó: **Sony**. 105 perc.

A világgá ment három fivér történetét, akik sok kaland után legyőzik a sárkányt s kiszabadítják az elrabolt királykisasszonyt (esetünkben még annak szomszédját is), sok (nép)mese megénekelte már, s nem nehéz fölfedezni ezeket az archetipikus figurákat és történetsemákat minden idők egyik legélvezetesebb szórakoztató filmjében, a *Szellemirtók*ban sem. Meglehet, sztorija talán szellemes blödlit sejtet csupán – az egyetemről kiebrudalt tudóspalánták megalapítják saját vállalkozásukat: szellemirtóként sietnek a természetfeletti rémekkel előzőnlött New York segítségére –, Ivan Reitman rendező azonban ragyogó filmet épít a ponyvaalapokra; nem véletlen, hogy nagy sikerű horrorkomédiája jóformán azonnal klasszikussá vált. Dan Aykroyd és Harold Ramis forgatókönyvének címado hősei közül kettőt maguk az írók formálnak meg, míg a harmadik tagot Bill Murray kelti életre: pályája egyik legismertebb figurája a szarkasztikus hu-

morú Peter Venkman. Murray közös bohóckodása a társaival és keserűdes románca a földöntúli fenyegetés fókuszába kerülő hölgygel (Sigourney Weaver) éppúgy feledhetetlen pillanatokot kínál, mint a speciáliseffektus-arsenál (az analóg trükktechnikák szinte minden típusát alkalmazza a film), amelyet Richard Edlund csapata vet be a szelleminvázió megjelenítése végett (élen a kolosszális habcsók-emberrel). A mellékszereplők is remekelnek, legyen szó a negyedik szellemirtóról (Ernie Hudson), az intrikus hivatalnokról (William Atherton) s legkivált az ügyefogyott szomszédként csetlő-botló Rick Moranisról. A *Szellemirtók* vonzereje – és minőségi kivitelezése – további két alkotótársnak is tulajdonítható. Kovács László, a Hollywoodi Reneszánszban készült több alapmű (*Szelíd motorosok*) operatőrének szofisztikált képi stílusa meglehetősen kevésbé várható el a korabeli – vagy akár azóta készült – hollywoodi komédiáktól. S bár a filmhez óhatatlanul Ray Parker Jr. fülbemászó slágerét szokás asszociálni, valójában Elmer Bernstein hol éteri, hol játékos, hol baljós kísérőzenéjének az érdeme a különleges atmoszféra. A színeszek megunhatatlanok, a humor pazar, a ritmus hibátlan, a látvány mai szemmel nézve

is bravúros: a számítógépes szemfényvesztések korából visszanezve mutatkozik meg igazán, hogy mennyire az. Az ilyen csodák miatt sírjuk sokan vissza a nyolcvanas évek populáris moziját.

Extrák: A Blu-Ray-en megjelenő kiadvány a filmhez méltó extra-kollekciót kínál. Az alkotók korabeli werkfilmbe, kisfilmekbe, audiókommentárban, képes-szöveges információ-sávban beszélnek a filmről. Láthatunk kimaradt jeleneteket és storyboard-vázlatokat; böngészhetjük a plakátgalériát, újra és újra megnézhetjük Ray Parker Jr. videóklipjét, az autók szerelmesei pedig még a szellemirtók emblematikus kocsi-járól is találnak rövidfilmet és képgalériát. Egyetlen szépség-hiba: a lemez nem az eredeti magyar szinkront tartalmazza.

VARGA ZOLTÁN

Nincs akadály

Overcomer – amerikai, 2019.
Rendezte: **Alex Kendrick**. Szereplők:
Alex Kendrick, Shari Rigby, Aryn Wright-Thompson. Forgalmazó: **Sony**.
114 perc.

A jó sportfilmekben (*Rocky*, *A tűzsekerek*, *Millió dolláros bébi*, *Foxcatcher*, *Creed*) a sport nem pusztán nézőcsalagató látványelem, hanem emberi drámák katalizátora. A keresz-

tény filmekre (*Végtelen hit*, *A bátorság emberei*, *Védelve a fegyver*) specializálódott segédlelkész-rendező, Alex Kendrick és testvére, Stephen Kendrick legújabb művére ez nem igaz, a *Nincs akadályban* a sport sajnós csak ürügy a hittérítésre. A rendező által játszott lelkes kosárlabdaedző, John középiskolai csapatát egy nap döntő vereség, az intézményt gazdasági válság sújtja, így a kosarasok szétszélednek. Az igazgató nyomására John áll a terepfutásra, ami eleinte kevés diákot mozgat meg, köztük a kallódó Hannah-t, akivel nagymamája sikeresen elhitette, hogy rossz életű édesapja már régen meghalt. Így edző és tanítványa elindulnak közös útjukon, hogy a sportban, de még inkább a hitben elérjék a lelki békét.

A Kendrick-fivérek le sem tagadhatnák, hogy kedvelik a *Millió dolláros bébit* vagy a *Creedet*, ám ezekhez képest a *Nincs akadály* kifejezetten bántortalan és erőtlen alkotás. A potenciálisan izgalmas drámák kibontakozását gátolják a didaktikusan és túl nagy dózissal adagolt keresztény dogmák. Habár John és Hannah cselekményszálán is előkerül számos „életszagú” probléma, az alkotók mindegyikre már-már nevetségesen gyakran a hitet kínálják megoldásként. Az apahiányával, magányával és asztmájával küzdő, introvertált tinilány megtérése abszolút hiteltelen: szó szerint betör egy drámaszakkör meghallgatására, és edzője, illetve a nézők szemébe mondja karakteridegen gesztusokkal, hogy rátalált lstenre, az „igazi édesapjára”. A kétórás cselekményben jó, ha fél jut a terepfutásra, amit az alkotók minden igyekezete ellenére sem sikerült összekapcsolni a hittel, legfeljebb Hannah drámájával. Bár azt az alapkonfliktust is sokkal jobban ki lehetett volna bontani, hogy a lány asztmáson akar futóbajnok lenni. A *Nincs akadály*

sekélyes kurzusfilm, amelynek csak az amúgy kiszámítható, végső futási nagyjelenete tartogat valóban katartikus pillanatokat ironikus módon azért, mert a versenyen a keresztény propagandát legyőzi a tiszta küzdeni akarás mindent elsöpörő ereje a Hannah édesapját játszó Cameron Arnett remekül előadott, inspiráló beszédének köszönhetően.

Extrák: „Így készült a film”, bakiparádé, kimaradt jelenetek, audiokommentár a Kendrick-fivérekkel, kisfilmek: „A Nincs akadály egy percben”, „Az identitás témaköre”, „A megbotcsátás ereje”.

BENKE ATTILA

Szombat esti láz ▶

Saturday Night Fever – amerikai, 1977. **Rendezte:** John Badham. **Szereplők:** John Travolta, Karen Lynn Gorney, Barry Miller. **Forgalmazó:** Bontonfilm. 118 perc.

A Carter-korszakban a Watergate-botrányból és a vietnami traumából felocsúdó Amerika lassan újfajta magabiztosságra tett szert. A hetvenes évek második felében Hollywood is visszatért a klasszikus elbeszélésmód és hőszobrálás bevett sémáihoz. Az általános válságérzet lassan elpárolgott a mozikból, melyek immár egy identitásában megerősödött, feltörekvő társadalomról regéltek. Különösen igaz ez a korszak zenés-táncos kultuszfilmjeire, hiszen rendkívül hitelesen tolmácsolták az

újjászülető Amerika krónikus önimádatát, féktelen hedonizmusát. Ezek közül is kimagaslík az iskolateremtő *Szombat esti láz*. A rendező, John Badham az azóta eltelt évtizedekben sem vált markáns arcélú, eredeti alkotóvá, ám tény, hogy a musical hagyományából merítkező nagyvárosi meséje izgalmas kultúr- és stílustörténeti mementó. A hetvenes évek derekán rohamosan nőtt a diszkózene népszerűsége az Egyesült Államokban. New Yorkban gombamód szaporodni kezdtek a táncklubok, s a legnagyobb angolszász popslágereket vérforraló latin ritmusokkal elegyítő zenei életérzés „megfertőzte” a fiatalok szívének. Ekkor érkezett meg a moziba a *Szombat esti láz*.

Badham munkája kizárólag sokatmondó kordokumentumként érdemes a figyelemre. Története képzeltzegény, karakterrajzai pedig mérhetetlenül elnagyoltak. A hanyagul szerkesztett cselekményt voltaképpen a látványosan megkoreografált tánccbetétek, továbbá az ambiciózus főhős, Tony (John Travolta) éjszakai kalandjai szervezik. A *Szombat esti láz* sem románként, sem karriertörténetként nem képes rávenni, ám kétségtelenül a hetvenes évek egyik jelentékeny kulturális mérföldköve. A rongylábú Travolta – akit a publikum korábban csupán egy sitcom-ból ismert – varázsütésre szupersztárrá emelkedett. Emblematikus poliészter öltönye úgy simul rá, akár Brandóra

a bördzseki vagy Bogarra a hófehér tuxedo, bíborszínű ingje pedig James Dean legendás kabátját idézi az *Haragban a világbanból*. A Bee Gees popklasszikusai bársonyosan simogatják a fülünket, a brooklyn-i tinik szubkultúrájába alámérlő jelenetek pedig fenemód szórakoztatók, ám az izgalmas külsőségeken túl mégis kevés értékkel szolgál a *Szombat esti láz*. Badham rendezése ma már inkább múzeumi darab: röntgenkép egy üresen csillogó korról, melybe mégis mámorító visszarevedni.

Extrák: Nincsenek.

KOVÁCS PATRIK

Talk Show ▶

Late Night – amerikai, 2019. **Rendezte:** Nisha Ganatra. **Szereplők:** Emma Thompson, Mindy Kaling, John Lithgow. **Forgalmazó:** Bontonfilm. 98 perc.

Manapság már olyan mulattik is gyártanak közvetlenül filmeket, mint az Amazon, akiknek nem ez a fő profiljuk. A *Talk Show* is az ő filmjük: a streaming-platfom saját produkciója, ennek ellenére mozi forgalmazásba került a tengerentúlon.

A *Talk Show* a televíziós műsorkészítés világába kalauzol, de nem a szakma kulisszatitkait fűrészli. Központjában egy frissen kialakuló barátság áll, amelyről a közelmúlt brit-amerikai koprodukcióban készült romkomjainak hangnemében beszél; olyan filmek nyomvonalán halad, mint a *Meztelen*

Juliet, a *Bridget Jones babát vár* vagy a *Yesterday*, történetvezetését, stílusát illetően egyaránt. Az Emma Thompson által alakított, egykor nagymenő, de megkopott fényű műsorvezető és a fiatal, feltörekvő, tehetséges kezdő szövegíró (a számos nagysikerű sorozat – *A hivatal*, *Champions* – írójaként és színésznőjeként ismert Mindy Kaling) barátságának meséje nem kifejezetten eredeti, de a történet kiszámíthatóságáért kárpótolnak a minőségi screwball comedyket idézően pörgős dialógusok és tartalmas poérok. Nem beszélve a kiváló főszereplőpárosról. Thompson profin megformált, rideg, távolságtartó játéka és a mindig optimista Kaling életvidám karaktere remekül kiegészíti egymást. A jól megírt, kizárólag női protagonistákkal dolgozó – és női rendező által jegyzett – film igen ritka, a *Talk Show* mégsem kizárólag a hölgy közönség igényeinek kíván eleget tenni.

A *Talk Show* kiváló szórakozás, de a film és média világát jelenleg is beárnyékoló folyamatos munkahelyi zaklatásos botrányok korában néminemű mélységgel, aktuális mondánivalóval is bír. Nem hordoz konkrét politikai üzenetet, mégis emberközeli mutatja be az etnikumok és a nők küzdelmét a munkahelyi egyenjogúságért és az egyenlő karrierlehetőségekért, ami nem kis teljesítmény egy családias hangvételű filmtől.

Extrák: Két kisfilm, egy werk.

LUBIANKER DÁVID

